

KRINGSTUDIE week 7

Een vergeten verhaal: middelmatige Micha

Schriftgedeelte: Rechters 17: 1-13

INLEIDING

In de bergen van Efraïm woonde aan het eind van de periode van de rechters een man met de naam Micha, niet te verwarren met de latere profeet. Zijn verhaal is vrij onbekend, het is een soort vergeten verhaal. Misschien komt dat wel omdat Micha ook wat 'middelmatig' uit de verf komt. Micha, zijn moeder en een leviet op drift tonen ons een inkijkje in een grillige periode vóór de komst van de koningen. Een periode waar de rechters uit beeld raakten, en God ver weg leek. In dit verhaal leer je een familie kennen die wel iets van het geloof in God had vastgehouden, maar daar een eigen draai aan gaf. Je kunt zien dat ze de schriften niet meer kenden, want kerngeboden zoals 'maak geen afgoden', 'eer uw vader en moeder' en 'steel niet' werden niet nageleefd. Micha ziet godsdienst vooral als iets dat je kunt aanwenden voor persoonlijk gewin, daarom maakt hij een afgodsbeeld en neemt hij zelfs een privé-priester in dienst. Bij Micha zien we de menselijke neiging om eigen goden te maken voor eigen gewin, zoals in onze tijd mensen nog steeds eigen goden creëren, bijvoorbeeld door geld, carrière of status. In dit verhaal proeven we iets van de geestelijke staat van het volk in deze periode en ook waar geestelijke middelmatigheid toe kan leiden. Als het gezegde luidt 'van kwaad tot erger', gold

dat zeker voor die periode, want in de volgende hoofdstukken mondt middelmatigheid uit in vreselijke misdaden zoals de schanddaad in Gibeon. We ontdekken in dit verhaal dat het kwaad meer ruimte krijgt naar mate God verder uit beeld raakt. Dit verhaal toont de banaliteit van het kwaad, hoe het klein en saai begint, vanuit middelmatigheid, vanuit een gerichtheid op jezelf in plaats van God. C.S. Lewis zegt het mooi: 'het kwaad is in feite een humorloze gerichtheid op jezelf'. Zo kreeg het ruimte bij Micha, en zo liep het in de hoofdstukken daarna volledig uit de hand. Hoe kon dat gebeuren?

Deze hoofdstukken uit het boek Rechters geven tot drie maal toe een hint: *er was in die tijd geen koning in Israël*. Wat bedoelt de auteur dan? Er is geen koning, geen redder. Hier zie je de opmaat naar de koningen. De roep van het volk om een koning die redding brengt. Maar ook bij de komst van de koningen blijkt het volk nog niet verlost van het kwaad. Zelfs één van de beste koningen, koning David, schrijft meerdere malen dat hij zelf een redder nodig heeft. De roep om een koning is dus in diepere zin ook een roep om de messiaanse koning die redding brengt. Ook in de periode van de koningen bleef het volk zondigen door

afgodsbeelden te maken. Als het zicht op God ontbreekt grijpen mensen zich graag vast aan iets dat tastbaar is, en is onze neiging daarin anders? Het is wonderlijk dat Israël het enige volk is uit die tijd met een strikt gebod om geen beeld van God te maken. Moeten we het daar dan mee doen, geen koning die kan redden en geen beeld van een onzichtbare God?

Gelukkig niet. In Kolossenzen 1: 15 staat: *Jezus is beeld van de onzichtbare God!* Geen zilveren beeld maar God die mens werd, daar moest het volk op wachten. Er staat: *beeld van God, de onzichtbare is Hij, eerst geboren van heel de schepping, in Hem is alles geschapen, en iets verder: in Hem heeft heel de volheid willen wonen en door Hem en voor Hem alles met zich willen verzoenen. Alles op de aarde en alles in de hemel door vrede te brengen met zijn bloed aan het kruis. Eerst was u van Hem vervreemd en was u Hem in al het kwaad dat u deed vijandig gezind, maar nu heeft Hij u door de dood van zijn aardse lichaam met zich verzoend, o u heilig, zuiver en onberispelijk bij zich te brengen.* Als we uit de geestelijke middelmatigheid willen komen, en de valkuil van eigen afgoden willen vermijden moeten we ons oog richten op Jezus! Hij is ons beeld van God, alles draait om Hem!

VRAGENRONDEN

Ronde 1: Wat heeft je geraakt in de preek? Wat sprak je aan? Wat was nieuw voor je? Heeft God iets tegen je gezegd of duidelijk(er) gemaakt? Wat was volgens jou de kerngedachte? Deel dit met elkaar en praat erover door.

Ronde 2: Wat begreep je niet? Waar was je het niet mee eens, of stoorde je, in de tekst zelf of in de preek? Bespreek ook waaraan en waarom je je stoorde aan aspecten van de tekst of van de preek. Probeer met elkaar wat moeilijk was, niet begrepen werd of waar iemand het oneens mee was te verhelderen en er goed over door te spreken.

Hulpvragen

1. Hoe raken mensen in onze tijd het zicht op God kwijt, en welke afgoden komen daarvoor in de plaats?
2. Hoe kunnen we voorkomen dat we zelf in de valkuil van afgoden stappen, hoe doorbreken we geestelijke middelmatigheid?